

Ci-Nostic

* * * ANY SEGON, NÚM. 99 * * *

SETMANARI POPULAR

* * * INCA, 21 D'AGOST DE 1909 * * *

NE PROTESTAM

L'acte realisat pels retgidors republicans y liberals de l'Ajuntament de Palma, en la sessió que's va celebrar dia 13 del mes corrent, es d'aquells que no poden calificarse per por de fer curt.

Fa sortir els colors a la cara més gruxada de pell, al veure com els qui s'anomenen representants d'un poble que sempre es estat decent y honrat, trepitjen la decencia y l'honoradés dels seus representants mostrantlos a n-el món com a feres afamagades o salvatges per civilisar. Però, gracies a Deu, per tot arreu se sap que'ls retgidors no representen més qu'un interès personal o tot lo més l'interés d'un partit y que per consiguint els seus actes van encaminats únicament a satisfer egoïsmes personals o ambicions de partit: may es pel bé del poble.

No obrant, idò, en nom del poble, la vergonya, la baxesa, la ruindat, l'immoralitat, l'indescencia del acte grosser dels retgidors republicans y liberals, cau única y exclusivament demunt ells meteixos.

Nosaltres en nom dels palmesans honrats, ne protestam ab totes les nostres forces, al mateix temps qu'apladiam y alabam l'actitud adoptada en aquella ocasió pel digníssim Sr. Batle de Palma, sentint moltíssim que'ls retgidors aludits hagin preferit abans de mesciar sa veu ab les protestes que tota l'Espanya honrada ha formulat pels trists successos de Barcelona, confondre'r la ab la de quatre homos, sense conciencia, sense dignitat y sense vergonya.

Un Corresponsal Palmesà.

SACRIFICI

Era bella y visqué pura:
ni plers ni mon conequé,
colometa solitaria
blanca y pura com la neu.

Ella plorava a tot' hora
les culpes de l'homo cec; y
va mori, y sols la ploraren
les campanes del convent.

Quànta virtut amagada,
quant amagat sentiment!...
Sacrifici, ¿qui, al mirarte,
podrà dir que no hi ha Deu?

M. C. Pvre.

MARTA LA BENEYTA

TERCERA PAUSA

El Vicari pagès.—Ditxa de la pobre jove.—En Jaume es libert.—Tornada d'en Jaume.—¿Qui s'ho haguera cregut!

Jo estim el Vicari de llogaret. Ell no necessita, com el de ciutat, per fer creure en el bon Deu o en l'existència del dimoni, elevar son esperit sobre la montanya santa, ni gastar la seuva forsa per provar, llibre obert, que hi ha un pàrdis y un infern. Al seu vèstant tot creu, tot prega. També se fan pecats aquí com per tot, y el mal se desplega devant ell. Però el Vicari de llogaret no té més qu'alsar la creu, y la mala herba del pecat, tan tost nascuda se desarrela.

Oh el Vicari de llogaret! Que l'estim, qu'el trob de simpàtic! Assegut dins el confessori, no hi ha res que s'escapi a la seuva mirada.

La campana de son temple allunya el calabruix y la tempesta. No li passa res per alt, son ull no pipelletja; si un pecador li fug, s'en temi y el va a cercar. Per les faltes té perdons, per les penes bálsam suau. Son nom corre per tot arreu benehit, les coimes en son plenes. Tot-hom l'anomena dins son cor el gran metje de les penes. Vet-aquí porque na Marta havia trobat en ell un bálsam per la seuva.

Mes, desde el fons de sa vicaría, a l'home del cel li era més fàcil desiruir el pecat y el pensaments malignes, que trobar el soldat sens nom en mitx d'un exèrcit y que tres anys feya ja que no havia escrit. Y sobre tot llavors que al renou dels tambors, de les cornetes, dels canons, siscens mil francesos s'en anaven contents a dominar ferament totes les capitals. Trocetjaven, feyen fugir tot quant los embarrava el camí y no prenien halè sobre la terra estrangera, sino per correr encara més lluny.

Es ver que l'estiu passat l'oncle escrivia sovint. Però l'exèrcit acabava de fer triple campanya, y en Jaume, segons digueren, havia mudat de retgiment; un l'havia vist a Prusisia, un altre a Alemanya; no s'en tregué res en net. De parents, no'n tenia cap. Diguemho ja: el gentil soldat era sortit d'aquella casa aont una partida d'infantions viuen de la Pietat qui los serveix de mare. Cercá la seuva molt de temps, no la pogué trobar may. Desitjava esser estimat y ho va esser a la vila de Laffito; y si no fos estat per la guerra, allà hi hauria plantada sa vida.

Ara que ho sabem tot, deixem el bon Vicari en mitx dels disgusts que la seuva bondat li costa, escriguent fulls y més fulls de paper y fentlos córrer p'el correu.

Anem a la caseta més modesta del poble. La pobre jove es allà y s'es posada a la feyna. Com ha mudat tot! Ahir tenia les seues novianes, y molt d'or dins el calaix. Avui no té més qu'un banquet, un didal, un coixí, un torn; fila llana, cús roba. Mes, no la planguem si cansa sos dits. Com era rica, plorava; ara qu'és pobre, riu! En Jaume serà salvat y podrà viure llargament; vida y llibertat en

Jaume le hi dará tot.... Encara l'estimarà més, y ja no hi ha pobresa quant un estima y es estimat.

Qu'es de ditxosa la pobre joveneta! De mel se daura el seu avenir y la seuva ànima ja'n beu el primer glop. Troba flors demunt ella, entorn d'ella, per tot! Y la jove treballa y tota la setmana, entre glosades de mel y ones de perfum, el seu torn roda, roda, el seu didal s'afanya, y el seu pensament trassa tants de jorns sense niguls com sa bobina rodant pren agullers de llana, tants com s'aguila dona punts.

Mes tot això feya renou dins les prades. Ja tot el país era corprès del més pur amor per ella. Cada vespre, llargues serenates, garlandes de flors penjades a sa porta; cada dia, presents escullits que les joves li duyen amb ulls amorosos, n'Ayneta la primera de totes. Y na Marta es ditxosa, y creu com més va més les cansons que li fan de sa ventura que naix. Dins sa cambreta, ella les escoltava. Llavors, tota la nit se breçolava amb elles.

Un diumenge demà, el Vicari tan venerat la ve a veure després de la santa Missa. Son front resplandeix d'alegría. Sa mà dreta, que té un paper desplegat, tremola de goig tant com de vellesa.

—«Filla meua, li diu, el cel te beneheix. Deu m'ha assistit, l'he trobat; en Jaume era a París. Això està llest, es lliure, arribarà diumenge. Però no ha endevinat res. En Jaume m'escriu tot gojós: creu que sa mare a la fi s'es feta reconixer, qu'és rica y qu'el salva. Oh! deixa que s'ho crega; quant sabrà lo que't deu, tot quant has fet per ell, en Jaume, creume, t'estimarà més que res,—més que res, després de Deu.—Filla meua, va a lliur ton dia de recompensa, prepara el teu cor, en Jaume vendrà es segur. Te vull devora mí. Tan prompte com ell arribarà li vull fer comprendre davant tot el poble la seuva ventura d'esser estimat d'un àngel com tú!»

Diaen que'ls benaventurats al paradís es colten harmonies qui fan nadar dins el plaer. Y na Marta a-n aquests mots qui devallen dins son cor, sentí qu'aquí baix s'en poden escoltar també.

A la fi, l'altre diumenge es arribat. Tot se daura baix d'un bell sol de Juny. El jovent canta per tot arreu, y's veu qu'aquel dia es doble festa per tot-hom.

Toca mitjdia. Tot just quant surten de l'Ofici, el vell sacerdot compareix al costat de la jove del front pur. Les paralles se baixen demunt sos ulls blaus; mitx empegahida, sense paraula, es sols atenta a la seuva amor que li crida: «ventura!»

La gent al entorn d'ells s'apinya... Tot pren un aire de grandesa. Dirien qu'el país espera un gran senyor. Tot-hom surt a fora vila, y se planten gojosos a la boca del camí gran.

Res al mitx, res en el llunyedà d'aquella planura rasa. Res més qu'ombra esquinada a trossos p'el sol... De prompte apareix un punt negre qui creix y se belluga... Dos homes!... Dos soldats!... El més gran, allò

es ell! Que bé camina! A l'exèrcit ha crescut encara més! Y s'acosten tots dos... L'altre!... ¿Qui serà aquell?... Com que sia una dona! Si que ho es... una estranger! Qu'es d'alta! Qu'es de plantosa! Va vestida de cantinera... Una dona, Deu meu! amb en Jaume, aont va...? Na Marta no les lleva els ulls de demunt, trista com una morta. Lo meteix fa el Vicari, lo meteix el poble... Tot tremola, tot calla. Ecls dos s'acosten més... Ven-los t'aquí a vint passes, sonrients, no poden trencar halé.

Però ara ¿que'és aixó? En Jaume s'entraveix, ha vista na Marta... Tremolant, tot empagahit s'atura. El Vicari s'hi acosta, cridant amb sa veu forta, plena, que fa espantar el pecat:—«Jaume, qui es aquella dona?» Y com un criminal, en Jaume, baixant el cap, li respon: «La meua, senyor Vicari, la meua. Som casall!»

Se sent un crit de dona. El sacerdot se gira; aquell crit l'expaordeix:—«Filla meua, corrateg! Aquí baix, cal sufrir!»—Mes na Marta no diu res... La miren... ¿Tenien por que s'hagués de morir? S'enigaven, no se mor, no pareix que s'aconsola... Mira en Jaume ab veciadura, y esclafeix a riure, riu, riu, com una boja... Ay! ja no riurà pus d'altre manera! La pobre jove era beneyta. Anib los mots que l'infeel havia deixat caure; na Marta, pobre víctima, acabava de perdre el seny per no recobrarlo mai més. Quant en Jaume ho sabé tot, desertà del país. Se digué qu'era tornat a l'exèrcit y que allá el desventurat, com una ànima condemnada, cansat de la vida, la deixà a la boca del canó qui feya foc.

Però lo qu'és ver, massa ver, que na Marta s'escapa a tot-hom una nit, y que dins la nostra vila, després, per trenta anys verem la pobre beneyta parar sovint les mans a la nostra caritat. Dins Agen, deyen quant ella passava:—«Na Marta surt, deu tenir fari!»—No sabien res de sa vida, però tot-hom l'estimava. Solament els allots qui de res tenen pietat, qui sen riu de tot allò qu'és trist, li criden: «*Marta un soldat!*»... Y na Marta, qui tenia por dels soldats, fugia depressa.

* * *

Are sabeu perque tremolava, a-n aquells mots. Y jo, qui le hi he cridat també més de cent pichs, avuy que m'han contada sa vida, tan de plànyer, voldria besar la seu roba esfilagassada, voldria demanarli perdó de genollons... No trob res més qu'una fossa; y la cobresch de flors.

MARÍA ANTONIA SALVÁ.

A LA MARE DE DEU DE LLUCH

Dins el cor d'aqueixa serra
teniu Regia, un castell,
qu'es orgull de nostra terra
y el tresor més gran y bell.

Es eix castell solitari
niuhada de purs amors,
celestial santuari
hont s'hi reben mil favors.

Arracer de pau sagrado,
dolç repos p' el pelegrí,
font de vida benahurada,
rich verger d'amor diví:

Vosstra maternal tendresa
a tot'hora hi resplandeix;
i sempre la má estesa
a n-el qui a Vos acudeix.

Y clement y piadosa
tot'a súplica escoltau;

y, com a Mare amorosa,
dons y gracies escampau
demunt la vostra fillada,
qui, ple'l cor d'amor ardent,
a vostres plantes postrada
Vos suplica reverent.

Seguiu, oh Verge María,
essent sempre nostra guia,
nostre ampar y dolc conhort.
Siaunos Reyna y Senyora,
y ab Jesús l'intercessora
fins a l'hora de la mort.

ANTONI GELABERT CAÑO.

Lluch y Agost de 1909.

EL MAL MOT TRIOMFANT

L'Alomar ha continuat desde *El Poble Català* parlantnos del *mal-mot*, encara que fent una evidentísima virada. Per dissimular la trista posició en que quedà ha usat ayres de leguley embruta plets, sortint ab distincions dignes d'un sofista que acaba de sortir de les aules y demostrant quan indesxifrabla y complexa es la personalitat del extravagantíssim fautor d'orientacions esquerranes.

Es que quan més se llegeix l'obra quotidiana del *Fosfor* menys sab un per hont agarrar a son autor. Un acaba per duptar si's tracta d'un escriptor qu'està fent els possibles per burlarse de sos lectors, dels devots y dels seus contraris. Se tracta d'un cas especialíssim de producció intelectual que, si no fes el mal que fa a tant cervell aigualit com corre per aquests mons de Deu, resultaria divertidíssim sotmêtrelo a detengut análisis.

En un darrer article l'escriptor mallorquí té la desaprensió de parlarnos enfaticament de la *lluita contra la llibertat y el LAICISME o CIVILISME* que, segons diu, es lo meteix; y ell, escriptor de *La Campana de Gracia*, nos innova de que la *prempsa ultra católica arriba sempre al extremis més forts de la literatura escrementicia*. Realment se necessita esser Alomar per arribar a estampar afirmacions tant estupendes. El laicisme fet sinònim de civilisme en moments com els de la setmana roja; la condemnació de la literatura escrementicia en un escriptor que coneix bé periódics en que el vici y la immoralitat, la difamació y la calumnia hi surten cada dia y son fonament d'un negoci editorial! La literatura escrementicia del *Diari de Buja*, citat per l'Alomar, resulta una filigrana de distinció y polidesa en comparació de certes doctrines y escrits que pot haver vist el *Fosfor* al costat de la seva prosa. Per altra part entre lo escrenentici y lo immoral tota persona que tenga seny aviat hauria triat. Lo primer demostra poca educació y delicadesa, lo segon es indici de perversió.

L'Alomar pot estar certament contentíssim del resultat que han donat posades a prova les seves fantasies convertides en realitat. Ha pogut veure que tal ha sigut el triomf de les doctrines que a diari ha deixat dintre les closques dels menestrals esquerrans y que han posat en pràctica uns quants sers tant abjectes y tant culpables com aquells. Les doctrines y somnis del poeta han tengut una reacció intensa y obriu un magistral suu libro

l'isació y aquest si ha volgut, ha pogut assaborir ab plaher versanich el triomf del mal-mot y l'acció vivificant de la frase vil, deixa rogent, del renech y la mala paraula. Les estridencies que preconisava en Lerroux catalanista-esquerrà, han sortit al carrer tal com debían sortirhi, usant la energica (?) fraseologia de sempre. Y s'han comés assassinats, violacions, atropells, incendis, robos y s'ha mentit y difamat barrejanhi sempre el *mal-mot*.

Y al esser aquest triomfant han cayut els monuments y les joyes d'art, s'han destronat models d'arquitectura y s'han perdut per sempre més impoderables pintures. Quin goig mes intens degué sentir el pretendent a mestre d'estètica al contemplar com el *mal-mot* acompañava les moderníssimes manifestacions del civilisme laicista que's varen passar triomfants durant la setmana roja.

A les subtils rahons que l'Alomar ha donat per continuar sos anatemas contra la *Lliga del Bon Mot* y a sa darrera indirecta apologia del *mal-mot* potser serà del cas d'afegirhi una nota tréta de la realitat. El llenguatge del *mal-mot* ha sigut lo que millor ha distingit a persecutors y perseguits, als triomfants y als fugitius. Y s'ha vist com aquests darrers per conservar la vida o la llibertat mes de quatre vegades han tengut de disfressar la seva paraula fins ara sempre urbana, intercalanthi intergeccions que produissen l'efecte de no cridar l'atenció als instauradors de la llibertat que *tanta sangre nos cuesta* als clericals. El *mal-mot* ha sigut salvació en aquests temps de democracia en acció, en els dies del triomf dels deixebles den *Fosfor*. L'inquisició revolucionaria ha fet l'obra civilisadora de propagar el *mal-mot*.

JUST CASSADOR.

4 Agost 1909.

De la «Gazeta Montanyesa.»

XXV ANIVERSARI

DE LA CORONACIÓ DE LA MARE DE DEU DE LLUCH.
(Acabament)

Acabat l'ofici, mos n'anam a la cel·la y per l'escalà de l'obra nova encontraim el senyor Bisbe que devallava del segon pis y corpre-sos li besam l'anell Pastoral. Segurament mostava les obres als personatges qui l'acompanyaven. Nos aparesqué qu'estava content y satisfet d'aquell piadós moviment, però més motiu té'l poble mallorquí d'estarhi de Sa Ilma., veent les seves iniciatives y afanys per enaltir la *Casa Payral* de Mallorca. El M. I. Sr. D. Maciá Company, per la Pelegrinació Franciscana, digué, dirigintse als pelegrins Terciaris, que'l Sr. Bisbe volía fer del Santuari de Lluch, un dels més famosos d'Espanya, y qu'heu lográbat Ah!, un quant veu tanta obra moguda, tanta pelegrinació y entusiasme, y aquestes festes que revesteixen excepcional grandesa, no pot manco d'esclarir: té raó el Canonge Company, que nostre benvolgut Prelat, mereix les bendicions de tots, per sa labor patriota y religiosa qu'ha despert entre'l poble grans entusiasmes y moviment religiós.

Es hora de dinar y baix les ombres del au-sinar s'hi veu gran escampadissa de famílies que posen miques; les cuines y menjadors comuns estan que vessen, y molts que con-fiauen en la fonda tornen baixar, que no hi ha que s'hi entengui; però no cregueu que ningú se quet en dejú. A l'ombra de la *Casa Payral* hi ha dolça germanor, y tothom se convida y se brinda a menjar ab alegría de llurs *panca-gitats*. El Cronista, labcepta el del Vicari de Búger, Mossen Gabriel Andreu, el qual par-lant de la diada, diu que de son petit poblet son pujats 300 pelegrins y tots son treballa-dors qu'han tengut que perdre la dieta. A les dues, anam a la funció del capvespre, y saludam a Mossen Francesc Rayó, que se despèdeix de La Moreneta, ab un bon con-tinent de pollensins. Es un dels estols més nombrerosos quel per camí de ferradura, per barrancs escabrosos y a peu, han tengut que fer una travessia de més de quatre hores.

Dins poc temps començà la funció de Ves-pres ab assistencia de Sa Ilma., canonges, rectors y de molts de sacerdots. El *Magníficat* y la *Salve* son cantals, a veus, per l'Escolanía ab suprema solemnitat y dolsura. La moltitud qu'assisteix a l'acte, par que no respiri, fins el rumor de la plegaria s'ha suspesa, la ad-mósfera está quieta; sembla que la Natura y la pietat dels cors, no vulguen perdre punt d'aquelles salmodies marians perdudes dins el resplendor de la soleyada vespertina.

La processó s'ordena per tornar la Sagrada Imatge en son camari, que porta el M. I. Sr. D. Martí Llobera. Devant desfilen els penons y banderes dels estols qu'han quedat a Lluch. L'acompanyen: l'Escolanía, la Comunitat del Santuari y moltíssims sacerdots presidint Sa Ilma. Derrera tocava la música de més de Fornalutx que fa colla ab los blauets per festetjar la Verge ab ignorència y candor.

Restituïda La Moreneta a son sitiat, se va a aplegarli mans y els pelegrins li donam l'últim adeu.

L'Escolanía avuy ha estrenades unes utes elegants, regalo del Sr. Bisbe. A Ma plassa del temple s'impressionen algunes plaques d'un estol lo més simpàtic, format per Sa Ilma., els PP. de Lluch, la Comissió Organi-sadora y la rumbosa Escolanía.

En lo meteix orde del matí, emprendim la baixada, y en més alegría y fervor religiós cantam himnes de glòria.

A l'entrada d'Inca nos ordenam per entrar en processó a la ciutat. En mitx de dues llargues fileres s'adressen les banderes del Cor de Jesús y del Roser y el artístic penó de les Filles de Maria. Un nodrit chor canta la Lletania de la Verge qu'es contestada pel poble a veu de trò, umplint nostres carrers d'una sonoritat grandiosa. Arribats a la Parroquia nostre Sr. Rector, en veu que rebota va d'entusiasme y satisfacció, dona les gra-cies per l'assistència y bon comportament dels pelegrins. Diu que guardem aquesta medalleta que duim demunt el pit per l'aniversari sinquanténari, que molts podrem veure, volgient dir que conservem la de-voció a nostra Senyora de Lluch. Final-ment, se repeteix el repertori dels himnes de

la pelegrinació y una despedida, dirigint Mossen Francesc Sitjar que tanta part ha presa en la pelegrinació inquera.
Visca Nostra Senyora de Lluch!

SALLEDRIOLA DEL POBRE

—OBRES SON AMORS—

Suscripció dels devots de la Sagra la Família per regalar el dia de sa Festivitat plagues d'estalvis de 20 pessetes cada una, a families necessitades y d'honorades costums, en memòria de Jesús, Maria y Joseph, model de Families Cristianes.

Súma anterior 16'10

Mossen Antoni Ferragut 0'50.—Un Viudo, perque la Sagrada Família ampar sos infants 0'25.—Mossen Tomás Mora, Conciliari del Círcol d'Obrers 1'00.—Mossen Sebastià Llabrés en sufragi de les ànimes de sos pares, 1'00.—Total 18'85 pessetes.

Seguirà.

QUE SE PONGA EN PRÁCTICA....

En la Asamblea general que los libreros y editores alemanes han celebrado recientemente en Leipzig, fué aprobada la conclusión siguiente, contra la pornografía, y se acordó rogar su publicación á la prensa seria de todos los países:

«La Asamblea general de Boerseverein de libreros y editores alemanes, censura con pro-funda tristeza el aumento inquietante de una literatura deplorable, que sin ninguna consideración al bien público, sin ningún sentimiento de responsabilidades respecto á la sa-lud moral y física de la juventud, desencadena las más viles pasiones de la naturaleza humana y amenaza gravemente las bases mis-mas de nuestra civilización.

«Los representantes de la librería y empresas editoriales de Alemania, Austria y Suiza, reunidos en Leipzig, rechazan toda solidaridad con los autores y propagadores de esa literatura envenenada, y consideran como el pri-mer deber de todo librero honrado el de aso-ciarse con todas sus fuerzas en la empresa de exterminar radicalmente ese azote público con la propaganda intensiva de buenos libros y por una lucha energica y sin contempla-ciones contra la literatura pornográfica.»

Noves d'Inca

Dia 1 d'aquest mes quedá definitivament constituida la Caxa Rural, de que ja tenen noticia nostres suscriptors, a n-el Círcol d'Obrers de la ciutat d'Inca.

Fonc elegit per formar el Consej d'Ad-ministració el sigüent personal:

President: D. Pere Amer y Sastre, Hezien-dat.—Vice-President: Mestre Miquel Ferragut Ramis.—Secretari: Mossen Joan Coli Llobera.—Vocals: Mestre Jaume Coli Llobera, En Bartomeu Tortella Perelló, Menestral, D. Miquel Rayó Mateu, Procurador.—Ademés són vocals natos del Consej, el Sr. Cuia Pá-roco, y el Sr. Consiliari del Círcol.

Hi ha dos suplents que son: l'Honor Joan

Buades Domenech y l'Honor Miquel Fe Llom-part.

El Caxé es: D. Joan Estrany Mateu, intel-i-gent oficial de la Secretaria de l'Ajuntament.

La Junta d'Especció la forma una comissió de la Junta Directiva del Círcol, nombrada d'entre ls seus membres, la qual ha quedada composta del sigüent personal:

President: el mateix del Círcol, Mestre Bartomeu Fiol Colom.—Secretari: En Bartomeu Bestart Palmer.—Vocals: L'Amo'n Mi-quel Aguiló Fortea, En Miquel Batle Seurina y l'Honor Llorens Durán Gual.

El nom de les persones elegides pel Con-sey, es una penyora del bon èxit de la caxa, puis, totes estan animades dels més ardents desitjs per treballar per la seva bona marxa, y lograr la imposició de moltes plagues d'estalvis, y ensenyant així, l'economia entre la classe obrera, fonament de moralitat y or-de, avuy que tant se tuda en vicis y mal gas-ta en vanitats.

—Pocs dies després d'haverse constituïda la Caixa Rural d'Inca, el Consej d'Ad-ministració, dirigi una protesta al Consej de Ministres, per medi del Governador, contra els actes seuvatges de qu'es estat víctima la ciutat de Barcelona, y al mateix temps felicitá l'exèrcit espanyol pel seu heroisme des-plegat a Melilla.

—Idéntica protesta y felicitació ha dirigit nostre Magnific Ajuntament al Consej de Ministres.

—Segons estam enterats, a Inca, s'organisa una Junta de dames de protecció del sol-dat, aont entraran a formar part distingides senyores que'n la seva valides y representa-ció ha de lograr d'aquesta localitat molts de recursos.

—Aconsola al veure com enmítx de les des-gracies de la Patria, per tot arreu se desper-ta el patriotisme y la caritat.

—Es digne d'alabansa el zel y rigor en que nostra Autoritat vel·la per la netedat higèni-ca de la població.

—Dimars qui vé, a l'iglesia de les Monjes, se celebrarà solemne festa de Sant Bartomeu, predicant Mossen Sebastià Llabrés.

—L'ofici començará a les nou y mitja del matí.

—Els comples de la passada festa cívica y religiosa de nostres Patrons han sumat 642 pessetes.

No es molt.

—Diven que's tracta de mudar el nom a n-el quarto de ses rates, de la Quartera, en so de borratxos, per bons servicis que fa a n-els reis del pàmpol.

BOLLETÍ COMERCIAL

Preus que retgiren dijous passat a n-el mercat d'aquesta ciutat:

	Pessetes
Bessó.	el quintà de 00'00 a 95'50
Blat novell.	la cortera de 00'00 a 18'00
Xeixa id.	id. de 00'00 a 18'50
Ordi novell.	id. de 00'00 a 10'00
Ordi foraster.	id. a 09'50
Sivadá.	id. a 08'50
Ídem. forastera.	id. a 08'50
Faves novelles.	id. a 18'00
Ídem velles.	id. a 18'00
Ídem pel bestià.	a 00'00
Blat de les Indies	id. a 15'00
Siurons.	id. de 00'00 a 20'00
Monjets de confit.	id. a 45'00
Idem bianques.	id. a 27'00
Figues seques.	el quintà de 00'00 a 10'00
Safrá.	s'unsa de 00'00 a 03'00
Gallines.	sa tersaide 00'00 a 00'90

AQUEST SETMANARI SE PUBLICA AB CÉN-SURA ECLESIÁSTICA.

A n-els noms passats hem publicat articles sobre'ls successos de Barcelona; però no la crònica d'aquests mateixos actes vadàlics. La premsa diaria la publicà tot'd'una, veientse obligada a repetir fets per venir les mateixes notícies acompañades de nous detalls. Nosaltres que no podem perdre espai en llargues informacions, ara qui les coses ja's son aclarides, hem pensat insertar la crònica de la setmana triste en la quarta plana, afluxantnos d'alguns anuncis, y així nostres suscriptors tendrán noticia de tots els fets un per un, sense perdre res de la lectura usual de CA-NOSTRA. Aquesta crònica la copiarem de la premsa catòlica y sensata de Catalunya, testimoni de vista dels actes aborronadors qu'han tenguït lloc en la Ciutat Condal.

Horrible crònica

Así podrem rotular la que nos propone mos dar a nuestros lectores de los sucesos últimamente ocurridos en Barcelona y en otras poblaciones del Principado catalán. Seremos parclos en la apreciación, porque no permite otra cosa la premura del tiempo, ni éste consiente hoy otra cosa, por decirlo así, que meras estadísticas. Los episodios, que podríamos llamar dramáticos de este período, que creemos sin igual en nuestra historia contemporánea, incluyendo en ella la tan parecida de Julio de 1835, podrán tener cabida más tarde en esta publicación ó en otras, así como los comentarios que tales horrores inspiran.

No podemos, sin embargo, dejar de reproducir aquí, por vía de introducción, lo siguiente que cortamos de un periódico de Madrid, *El Universo*, y que por lo mismo creemos no hallará inconveniente en la censura.

Dice así el citado colega madrileño:

«Tenemos la sospecha de que los sucesos de Barcelona, nunca bastante execrados, no han sido por su origen ni por su preparación enteramente locales. Si pudiéramos aducir pruebas palmarias de lo que pensamos, las llevariamós á los jueces para justificarlas legalmente; pero ello no pasa de una presunción verosímil.

«El primer dato para tenerla es, sin embargo, que el combate más fiero de los moros de Melilla se dió el mismo dia en que estallaron los más graves desórdenes en Barcelona. Sería casualidad; pero bien puede admitirse una connivencia entre unos y otros vándalos.

«Quizás se eche de menos el medio de comunicación; mas aparte de que los malos se entienden pronto (jojalá se entendieran tan pronto los buenos!), hay entre los cafres del Riff y los de Cataluña un conducto muy apropiado, que es la Masonería.

«A la vista tenemos, y no sin repugnancia, un Boletín Oficial del Grande Oriente Español, donde se dan nominales y copiosas noticias de cartas constitutivas de Llog. (logias), y exaltaciones (!) de MMas. (masones) en los VVall. de Marruecos, Tánger, Canarias, Cádiz y Barcelona, y son también numerosas las afiliaciones, iniciaciones y regularizaciones de adeptos á la Masonería.

«Tienen los riffeños y los masones catalanes el interés común de hacer daño á España, y si encontraron ocasión propicia para hacer-

lo, no dejarían de aprovecharla por escrupulos de conciencia.

«Tampoco es inverosímil que los masones y anarquistas de la República Argentina hayan tenido alguna criminal solidaridad con los de Cataluña. De un complot que se tramaba contra España en Buenos Aires nos dieron a nosotros hace algún tiempo vaga noticia que, para su esclarecimiento, transmitimos inmediatamente á la autoridad, y sabido es que el jefe de los revolucionarios más radicales de Barcelona ha venido hace poco tiempo de dicha República y se halla, al decir de los periódicos, no lejos de Cataluña.

«Otra señal de estas sospechadas connivencias es haber elegido como centro de perversas operaciones á Barcelona, donde los revolucionarios catalanes pueden comunicarse fácilmente con los franceses é italianos.»

Después de lo cual damos principio á nuestra dolorosa tarea, empezando la lista de los edificios destruidos en esta capital y suburbios, á la que seguirá la referente á Sabadell, Granollers, Manresa, y demás poblaciones devastadas por el huracán revolucionario.

BARCELONA

Empecemos la reseña: Víctimas inocentes de tales horrores han sido el R. P. Ramón Usó, franciscano, el Hermano Lycarion, marista, y el benemérito párroco del Pueblo Nuevo Dr. Riu, quien para salvar el Santísimo Sacramento de la profanación de aquel populacho desenfrenado, murió asfixiado en un sótano de su parroquia.

La fúnebre lista de iglesias, Conventos y centros católicos destruidos, es como sigue:

Iglesia de San Antonio Abad y Colegio de las Escuelas Pías; iglesia parroquial de San Pablo; Residencia é iglesia de San Vicente de Paúl; iglesia parroquial y convento de las Jerónimas; Residencia de las Siervas de María; Convento é iglesia de Religiosas arrepentidas; Convento é iglesia de las Magdalenas; iglesia y residencia de los Misioneros del Sagrado Corazón (Rosellón); iglesia parroquial de San Pedro; iglesia parroquial de Sarrià Cucufate; capilla de Marcús; Colegio de las Concepcionistas; iglesia y convento de Capuchinos de Nuestra Señora de la Ayuda; iglesia de los Agonizantes; iglesia parroquial de Santa Madrona; templo de Santa Madrona (antiguo); Convento de Religiosas Cistercienses (Valldoncella); Asilo de Hijas de la Caridad (calle de la Granja); Colegio de Salesianos; Colegio de Hermanos de la Doctrina Cristiana (calle de Tapiolas); Convento-colegio de la Plaza de Blasco de Garay; Convento-colegio del Remedio (Esclavas del Sagrado Corazón); convento de la calle de Blay; Centro Católico de la calle de Tapiolas; iglesia parroquial de San Juan; Convento de la calle del Angel; Colegio de los Hermanos de la Doctrina Cristiana (Carretera de Sarriá); Colegio de Religiosas de Nuestra Señora de Loreto (Carretera de Sarriá); Colegio del Niño Jesús (PP. de la Sagrada Familia, Las Corts); Convento de Carmelitas (calle de San Francisco); iglesia parroquial de San Andrés de Palomar; iglesia y Colegio de los Hermanos Maristas (San Andrés); Colegio y

Residencia de los Padres de la Sagrada Familia (San Andrés); Colegio de Religiosas de Jesús, María, paseo de Santa Eulalia; Colegio de Madres Escolapias; Asilo de Hermanas Paúles de la calle de Mallorca; Sociedad Católica Obrera de San Pedro Claver; iglesia parroquial de Santa María del Taulat; iglesia de la plaza del Clot; iglesia de San Pedro Pescador (barriada de Pekín); iglesia de San Joaquín (Guinardó); Colegio del Patronato obrero del Pueblo Nuevo, dirigido por Hermanos Maristas; Colegio de Religiosas Dominicas de la Rambla (Horta); iglesia parroquial de Horta; iglesia y Convento de las Beatas de la calle Roger de Flor; Colegio de Salesianas (calle Floridablanca); Convento de Padres del Inmaculado Corazón de María; Convento de Religiosas Carmelitas de la calle del Sol; Convento de los Padres Franciscanos de la calle de Santaló; Convento de Religiosas Franciscanas de Jerusalén, en San Gervasio.

Los revolucionarios intentaron quemar, entre otros, los templos del Pino, Santa María del Mar, San Francisco de Paula, Nuestra Señora de los Angeles, la parroquia de Hostafrancs y la Residencia de los Padres Jesuitas de la calle de Caspe, la que fué intentada incendiar tres veces, impidiéndolo siempre las fuerzas que la defendían.

Seguirá.

ALMACENES SAN JOSÉ

Ignacio Figuerola

BRONDO 7-9-11 ESQUINA BORNE
LENCERÍA, LANERÍA, GÉNEROS DE
PUNTO, BISUTERÍA, NOVEDADES,
SASTRERÍA Y CAMISERÍA.

LA CASA MEJOR SURTIDA.

LA MÁS BARATA.

PRECIO FIJO

RESTAURANT DE LLUCH

Menú que será servit durant l'any jubilar.
PRIMERA CLASSE
2 sopes, 3 plats, dolç, fruita, pà y ví pess. 4'00
SEGONA CLASSE
1 Sopa, 2 plats, fruita, pà y ví pess. 2'50
TERCERA CLASSE
1 Sopa, 2 plats, fruita, pà y ví pess. 1'00
Café, llet, xicolati, licors, etc.
Ademés, servici a la carta.

CA-NOSTRA

SETMANARI POPULAR.

Preu de suscripció

Un trimestre, una pesseta per tot Espanya y doble a l'extranger.

Els obrers que nos ho demanin tendrán la suscripció per 20 céntims mensuals, 2'40 l'any.

Desitjosa aquesta Administració d'escampar la bona lectura y que nostre setmanari estiga a l'alcans de totes les bosses, d'avui avant, per 50 céntims mensuals servirem 5 exemplars d'un mateix número, de manera que repartintse entre si els números cinc persones d'un mateix lloc, los vendrà a costar 10 céntims mensuals.

Redacció, administració e imprenta: carrer de Mallorca, 1, Inca.